

MAHARASHTRA STATE BOARD OF VOCATIONAL EDUCATION EXAMINATION, MUMBAI

Examination—April, 2018 (Two Years Diploma Courses)

Group-Agriculture

[वेळ —३ तास]

(एकूण गुण—१००)

कल्टिव्हेशन ऑफ अॅग्रोनॉमिकल क्रॉप्स (थिअरी)

गुण

५

१. (अ) योग्य पर्याय निवडून खालील वाक्य पूर्ण करा (कोणतेही पाच) :—

(१) सोयाबीनमध्ये सरासरी तेलाचे प्रमाण टक्के असते.

(अ) १०

(ब) २०

(क) ३०

(ड) ४०.

(२) रिओ-दि. जनेरिओ ही पिकाची जात आहे.

(अ) कांदा

(ब) मिरची

(क) आले

(ड) हळद.

(३) उन्हाळी मूग पिकाची पेरणी पर्यंत करतात.

(अ) एप्रिलचा पहिला आठवडा

(ब) जूनचा पहिला आठवडा

(क) ऑक्टोबरचा पहिला आठवडा (ड) मेचा पहिला आठवडा.

(४) कापूस बियाणे वरील तंतू वेगळे करण्यासाठी बीज प्रक्रिया करावी.

(अ) सल्फ्युरीक आम्ल

(ब) पाणी

(क) सोडियम हायड्रॉक्साइड

(ड) यांपैकी नाही.

(५) रब्बी ज्वारीचे शास्त्रीय नाव आहे.

(अ) सोरगम बायकोलार

(ब) पीस्म सटायव्हम

(क) अँलम शिपा

(ड) यांपैकी नाही.

(६) वाटाणा पीक काढणीसाठी ते दिवस कालावधी मध्ये तयार होते.

(अ) ८०-९०

(ब) १००-१२०

(क) १२०-१४०

(ड) १४०-१६०.

(ब) चूक किंवा बरोबर ते लिहा (कोणतेही पाच) :—

५

(१) मका पीक द्विदल वर्गात मोडते.

(२) तीळ पीकाचे उगमस्थान अमेरिका आहे.

(३) भारतातील महाराष्ट्र हे भात पिकवण्यात आघाडीवर आहे.

(४) चहा हे धागावर्गीय पीक आहे.

(५) सी.एस.एच-९ ही रब्बी ज्वारीची जात आहे.

(६) ऊसामध्ये खोडवा पीक घेता येत नाही.

(क) विस्तारीत रूप लिहा (कोणतेही पाच) :-

५

- | | |
|-----------------|---------------|
| (१) एफ.वाय.एम. | (२) डी.ए.पी. |
| (३) आय.ए.आर.आय. | (४) ग्रॅम/कि. |
| (५) एम.एल. | (६) एच.ए. |

(ड) योग्य जोड्या लावा :-

५

‘ अ ’ गट

‘ ब ’ गट

- | | |
|------------|---------------|
| (१) भात | (अ) एच-४ |
| (२) तूर | (ब) एचडी-२१८९ |
| (३) भुईमूग | (क) आयआर-८ |
| (४) कापूस | (ड) एसबी-११ |
| (५) गहू | (इ) बीडीएन-२ |
| | (फ) सीएसएच-१. |

२. खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा :-

१६

- (अ) तेलवर्गीय पिकांचे महत्त्व लिहा.
 (ब) सुर्यफूल पिकाच्या लागवडीसाठी जमीन व हवामान सांगा.
 (क) हळदीचे आर्थिक उपयोग सांगा.
 (ड) ज्यूट पिकाविषयी खालील मुद्यांवर माहिती द्या :-
 (१) जमीन (२) वाण (दोन)
 (३) बियाणे प्रमाण व लागवड अंतर (४) उत्पादन.

३. खालीलपैकी दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा :-

१६

- (अ) ऊस लागवडीसाठी तुम्ही बेणे कसे निवडाल ?
 (ब) भात पिकाच्या रोपांची पुनर्लागवड स्पष्ट करा.
 (क) बोरू (सनहेम्प) पिकाची लागवड सांगा.
 (ड) तूर पिकासाठी सिंचन व खत व्यवस्थापनबाबत माहिती लिहा.

४. खालीलपैकी दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा :-

१६

- (अ) चहा पिकाची लागवड वर्णन करा.
 (ब) करडई पिकाचे उपयोग काय आहेत ?
 (क) कपाशी पिकाची वेचणीची माहिती द्या.
 (ड) बटाटा बेणे निवड व बेणे प्रक्रियाचे वर्णन करा.

५. टिपा लिहा (कोणत्याही चार) :-

१६

- (अ) बाजरीवरील अरगट रोग.
 (ब) भुईमूग पिकांचे चार सुधारित वाण.
 (क) गहू पिकास उंदीरामुळे होणारे नुकसान व त्याचे नियंत्रण.
 (ड) ऊस पिकावरील चार किडींची यादी.
 (इ) मक्याच्या कम्पोझिट जातीची माहिती.

६. खालीलपैकी दोन प्रश्न सोडवा :-

१६

- (अ) कापूस बियाणे प्रक्रिया स्पष्ट करा.
 (ब) कॉफी पिकाची लागवड / मशागत सांगा.
 (क) ऊस खोडवा पीक पद्धतीचे वर्णन करा.
 (ड) तंबाखू पानाची वाळवणी (क्युरींग) पद्धत वर्णन करा.

(ENGLISH)

[TIME ALLOWED — 3 HOURS]

(MARKS — 100)

CULTIVATION OF AGRONOMICAL CROPS (THEORY)**Marks**

1. (A) Select the appropriate alternative and complete the following statements (any five) :— 5

- (i) Average oil content in soybean is percent.
 (a) 10 (b) 20
 (c) 30 (d) 40.
- (ii) Rio-de-janerio is a variety of crop.
 (a) Onion (b) Chilli
 (c) Ginger (d) Turmeric.
- (iii) Summer season mung crop should be sown upto the
 (a) 1st Week of April (b) 1st Week of June
 (c) 1st Week of Oct. (d) 1st Week of May.
- (iv) Cotton seed is treated with to remove fuzz around seed.
 (a) H_2SO_4 (b) H_2O
 (c) NaOH (d) None of these.
- (v) The botanical name of Rabbi Jawar is
 (a) Sorghum Bicolor (b) Pisum Sativum
 (c) Allium Cepa (d) None of these.
- (vi) Pea crop is ready to harvest in about to days after sowing.
 (a) 80-90 (b) 100-120
 (c) 120-140 (d) 140-160.

- (B) Write *true* or *false* (any five)— 5

- (i) Maize is a legume crop.
 (ii) Sesamum is native of America.
 (iii) Maharashtra is the leading paddy growing state in India.
 (iv) Tea is a fibre crop.
 (v) CSH-9 is rabbi jowar hybrid.
 (vi) In sugarcane ratoon crop is not possible.

- (C) Give long forms (any five) :— 5

- (i) FYM
 (ii) DAP
 (iii) IARI
 (iv) gm / kg.
 (v) ml.
 (vi) ha.

[Turn over

- (D) Match the following pairs :— 5
- | ‘A’ Group | ‘B’ Group |
|-----------------|-------------|
| (i) Paddy | (a) H-4 |
| (ii) Red gram | (b) HD-2189 |
| (iii) Groundnut | (c) IR-8 |
| (iv) Cotton | (d) SB-11 |
| (v) Wheat | (e) BDN-2 |
| | (f) CSH-1. |
2. Attempt any *two* of the following :— 16
- (a) Write down importance of oil seed crops.
 - (b) Explain soil and climate required for sunflower.
 - (c) State economic uses of turmeric.
 - (d) Give information on jute crop regarding following points :—

(i) Soil	(ii) Varieties (any two)
(iii) Seed rate and spacing	(iv) Yield.
3. Answer any *two* of the following :— 16
- (a) How will you select ‘ Sets ’ for sugarcane planting ?
 - (b) Explain transplanting of seedling in paddy crop.
 - (c) Give in brief cultivation of sannhemp.
 - (d) Write down irrigation and fertilizer management of redgram crop.
4. Attempt any *two* of the following :— 16
- (a) Explain cultivation of tea crop.
 - (b) What are the uses of safflower ?
 - (c) Give information about picking of cotton.
 - (d) Describe seed selection and seed treatment for potato crop.
5. Write short notes (any *four*) :— 16
- (a) Ergot disease of Bajra.
 - (b) Enlist four varieties of Groundnut.
 - (c) Rat damage to wheat and its control.
 - (d) List out four pests of Sugarcane.
 - (e) Give information about maize composite.
6. Attempt any *two* of the following :— 16
- (a) Explain seed treatment to cotton seed.
 - (b) Explain cultivation practices of coffee crop.
 - (c) Describe ratooning of sugarcane crop.
 - (d) Explain curing of tobacco leaves.
-